

Подршка даљем унапређивању система јавних набавки у Србији, ИПА 2013

Отворени поступак

Децембар 2019.

За садржину овог документа искључиво су одговорни Управа за јавне набавке и конзорцијум предвођен *GIZ International Services* и та садржина нипошто не изражава званичне ставове Европске уније.

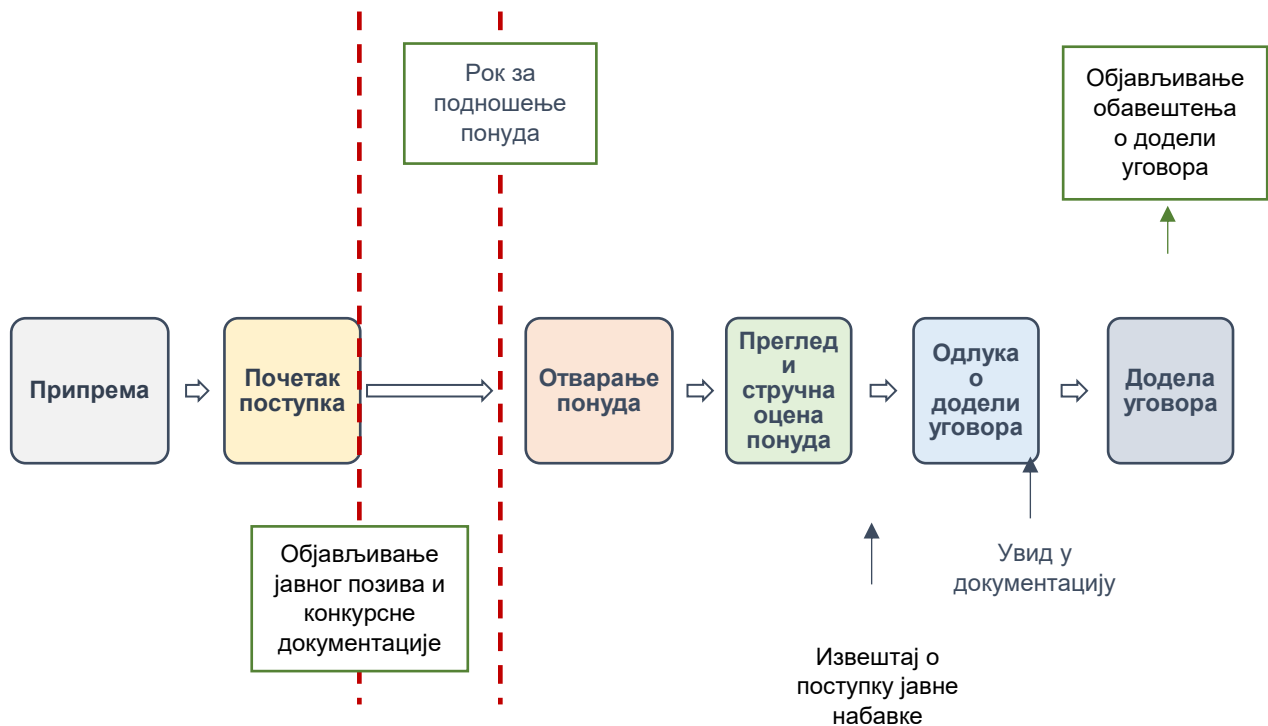

ОТВОРЕНИ ПОСТУПАК

Опште о отвореном поступку

- **СВИ ЗАИНТЕРЕСОВАНИ** привредни субјекти могу да поднесу понуду.
- конкурентни поступак за набавку добара, радова или услуга без испуњавања икаквих додатних услова који се спроводи у једној фази
 - привредни субјекти предају све информације у исто време → информацију о испуњавању критеријума за квалитативни избор привредног субјекта те о понуди
- није дозвољено преговарање са привредним субјектима

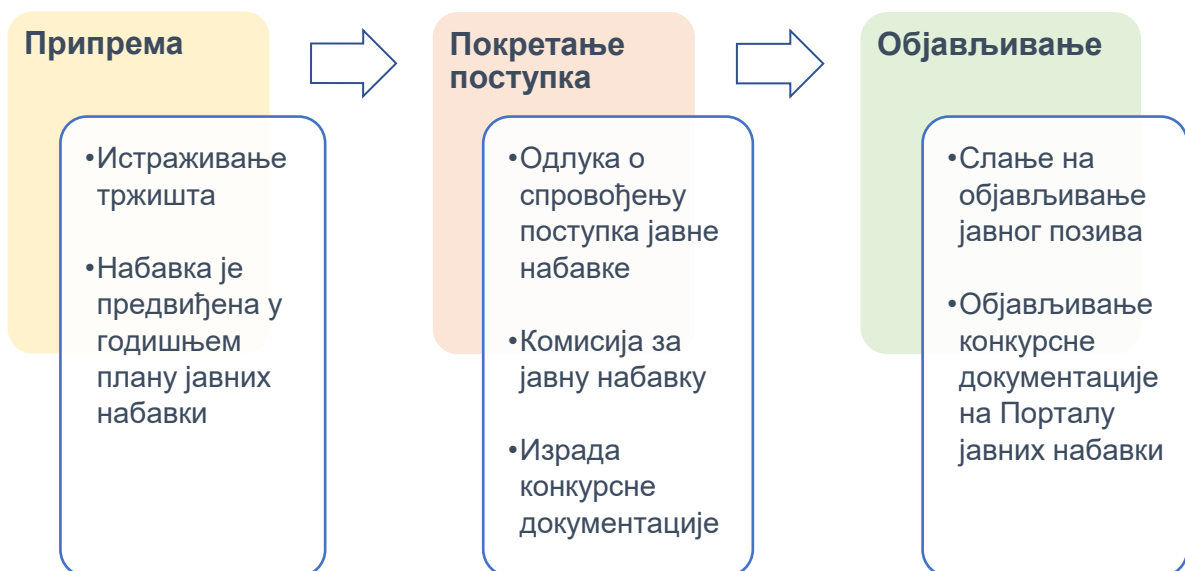

ПОЧЕТАК ПОСТУПКА

Закон о јавним набавкама („Службени гласник РС”, бр. 91/2019)

- члан 88. – план јавних набавки
- члан 89. – истраживање тржишта
- члан 91. – покретање поступка
- члан 92. – комисија за јавну набавку
- члан 95. – објављивање и достављање конкурсне документације

ОБЈАВЉИВАЊЕ И ДОСТАВЉАЊЕ КОНКУРСНЕ ДОКУМЕНТАЦИЈЕ

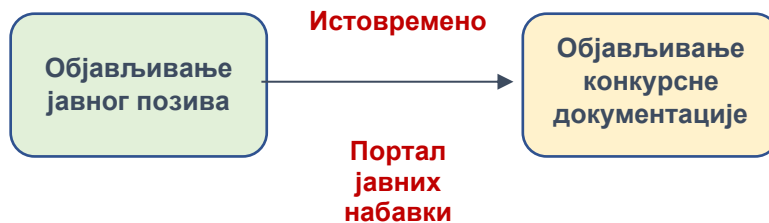
Наручилац је дужан да **ИСТОВРЕМЕНО** са слањем на објављивање јавног позива пошаље на **ОБЈАВЉИВАЊЕ КОНКУРСНУ ДОКУМЕНТАЦИЈУ**.

Чланови 45. и 95.
Закон о јавним
набавкама

- Објављивање на **ПОРТАЛУ ЈАВНИХ НАБАВКИ**

Изузеци!

- У случају да конкурсна документација не може да се објави путем електронских средстава на Порталу јавних набавки (разлози дефинисани у члану 45. Закона о јавним набавкама), наручиоци су дужни да у јавном позиву наведу да ће конкурсна документација бити послата средствима која нису електронска.
 - на пример, у случају примене одредби којим се уређују јавне набавке за потребе одбране и безбедности
- У случају да конкурсна документација садржи поверљиве податке (члан 45. став 5. Закона о јавним набавкама), наручилац у јавном позиву наводи мере усмерене на заштиту поверљивих информација које захтева, као и начин на који може да се преузме конкурсна документација.

Изузеци

- није могуће објављивање путем електронских средстава
- поверљиви подаци

ВАЖНО! Наручилац **не може од привредног субјекта да захтева накнаду** било каквих трошкова за израду и стављање на располагање конкурсне документације, односно преузимање конкурсне документације.

ИЗМЕНЕ И ДОПУНЕ ДОКУМЕНТАЦИЈЕ О НАБАВЦИ

Ако наручилац у року за подношење понуда измени или допуни документацију о набавци, дужан је да без одлагања измене или допуне **ПОШАЉЕ НА ОБЈАВЉИВАЊЕ НА ПОРТАЛ ЈАВНИХ НАБАВКИ**, односно стави на располагање на исти начин као и основну документацију.

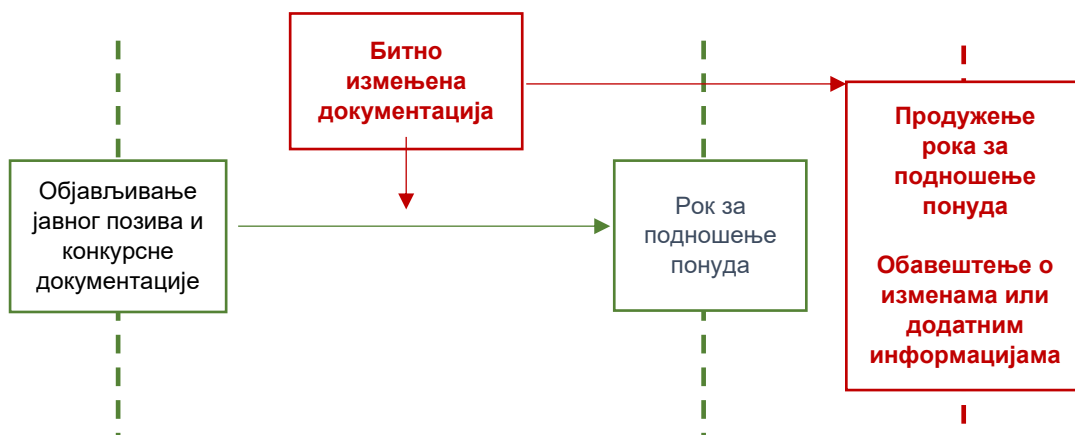
Чланови 96. и 87.
Закона о јавним
набавкама

ВАЖНО! Ако је документација о набавци **битно измењена**, наручилац је дужан да **ПРОДУЖИ РОК ЗА ПОДНОШЕЊЕ ПОНУДА**.

- **Шта се сматра битном изменом документације о набавци?** Ако би због измена привредним субјектима нужно било потребно додатно време за припрему понуде, а нарочито ако се те измене односе на:
 - критеријуме за квалитативни избор привредног субјекта,
 - критеријуме за доделу уговора или
 - техничке спецификације предмета набавке.
- **За колико је наручилац дужан да продужи рок?** Сразмерно значају измене које се објављују, при чему до истека рока за подношење захтева за заштиту права (члан 214. став 2. Закона о јавним набавкама) **не може да преостане мање од десет дана**.

Наручилац је дужан да о продужењу рока пошаље на објављивање исправку – **обавештење о изменама или додатним информацијама**.

ВАЖНО! По истеку рока за подношење понуда наручилац **не може** да мења нити да допуњује документацију о набавци.

ДОДАТНА ПОЈАШЊЕЊА ДОКУМЕНТАЦИЈЕ О НАБАВЦИ

Привредни субјект може да тражи од наручиоца **ДОДАТНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ ИЛИ ПОЈАШЊЕЊА** у вези са документацијом о набавци:

Чланови 97. и 87.
Закона о јавним
набавкама

- у писаној форми путем Портала јавних набавки
- може да укаже наручиоцу уколико сматра да постоје недостаци или неправилности у документацији о набавци
- и то најкасније (благовремен захтев)
 - **осмог дана пре истека рока** одређеног за подношење понуда за јавну набавку чија је процењена вредност једнака или већа од износа европских прагова;
 - **шестог дана пре истека рока** за подношење понуда за јавну набавку чија је процењена вредност мања од износа европских прагова.

Ако је захтев поднет благовремено, наручилац додатне информације и појашњења објављује на Порталу јавних набавки, односно ставља на располагање на исти начин као и основну документацију најкасније:

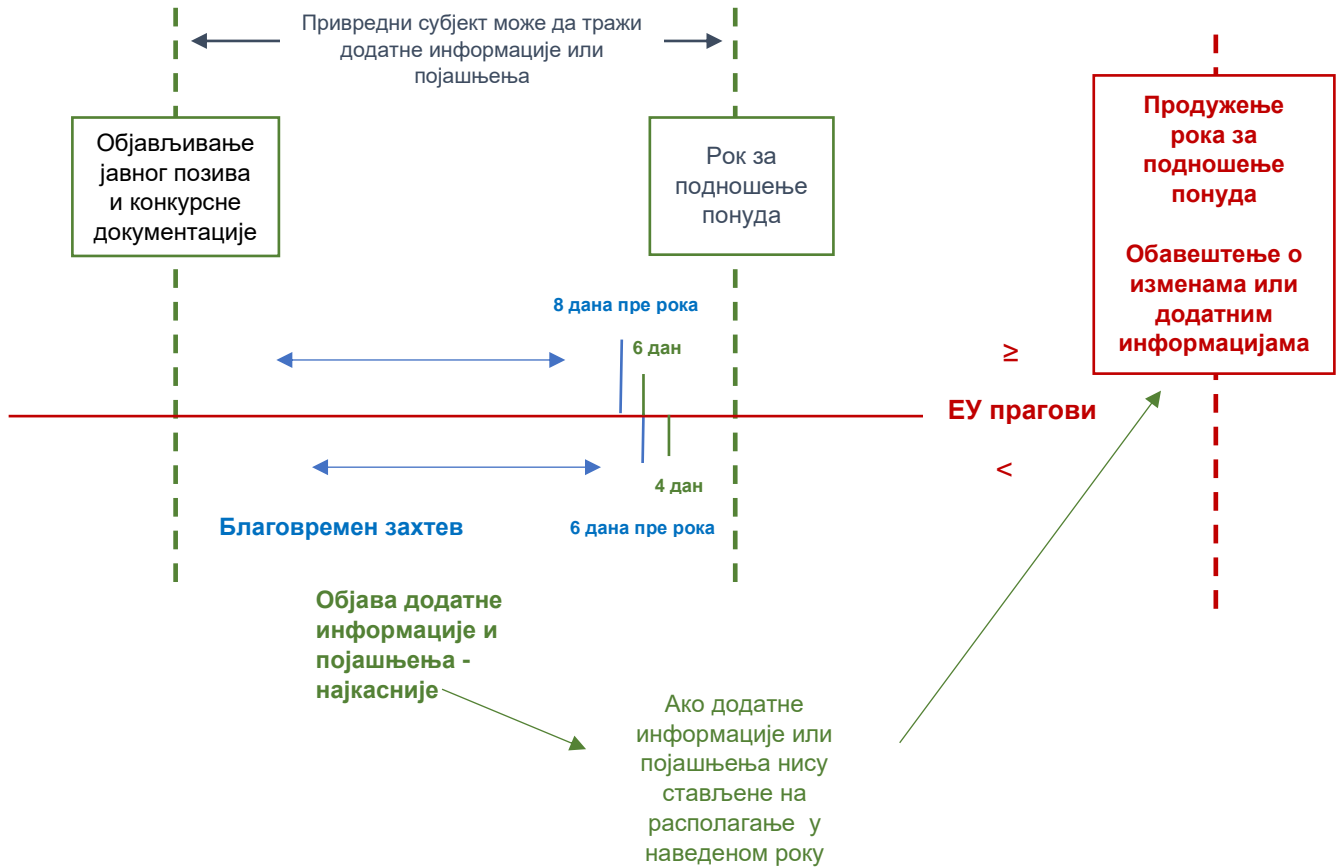
- **шестог дана пре истека рока** одређеног за подношење понуда за јавну набавку чија је процењена вредност једнака или већа од износа европских прагова;
- **четвртог дана пре истека рока** одређеног за подношење понуда за
 - јавну набавку чија је процењена вредност мања од износа европских прагова
 - у поступцима у којима је наручилац користио могућност скраћења рокова из разлога хитности.

Наручилац додатне информације и појашњења објављује **без навођења података о подносиоцу захтева**.

ВАЖНО! Ако додатне информације или појашњења у вези са документацијом о набавци нису стављене на располагање у наведеном року, наручилац је дужан да **ПРОДУЖИ РОК ЗА ПОДНОШЕЊЕ ПОНУДА**.

- **За колико је наручилац дужан да продужи рок?** Сразмерно значају информације која се објављује, при чему до истека рока за подношење захтева за заштиту права (члан 214. став 2. Закона о јавним набавкама) **не може да преостане мање од десет дана**.
- **Када наручилац није дужан да продужи рок?** Ако додатне информације или појашњења нису захтеване благовремено или њихова важност није битна за припрему и подношење понуда.

Наручилац је дужан да о продужењу рока пошаље на објављивање исправку – **обавештење о изменама или додатним информацијама**.

ПРИЈЕМ И ОТВАРАЊЕ ПОНУДА

Понуде се подnose електронским путем ⇒ понуђач путем Портала јавних набавки добија аутоматску потврду пријема понуде са назнаком датума и времена пријема.

Пријем делова понуде који се не могу поднети електронским путем:

- наручилац је дужан да приликом пријема, на коверти, односно кутији у којој се налазе, обележи време пријема.
- ако су делови понуде достављени непосредно, наручилац предаје понуђачу потврду пријема.

Ако су делови понуде који се не могу поднети електронским путем *поднети неблаговремено*, наручилац ће по окончању поступка отварања, неотворене делове понуде да *врати понуђачу*, са назнаком да су поднети неблаговремено.

ВАЖНО! Забрањено је давање информација о примљеним понудама до отварања понуда, а наручилац је у обавези да понуде чува на начин да не дођу у посед неовлашћених лица.

Отварање понуда:

- **ОДМАХ НАКОН ИСТЕКА РОКА ЗА ПОДНОШЕЊЕ ПОНУДА**, односно истог дана.
- отварање понуда је **ЈАВНО**

Изузеци!

- када наручилац примењује електронску лицитацију
- наручилац ће искључити јавност у поступку отварања понуда ако је то потребно ради заштите података који представљају пословну тајну у смислу закона којим се уређује заштита пословне тајне или представљају тајне податке у смислу закона којим се уређује тајност података.
 - наручилац доноси одлуку којом одређује разлоге за искључење јавности и да ли се искључење јавности односи и на представнике понуђача
- Портал аутоматски генерише записник о отварању понуда.

На отварању понуда присуствује најмање *један члан комисије за јавну набавку* или *лице које је наручилац именовao* (ако је примењиво).

Јавном отварању понуда смеју присуствовати *овлашћени представници понуђача* и *друга лица*.

Право **АКТИВНОГ УЧЕШЋА** на јавном отварању понуда имају само чланови комисије за јавну набавку и овлашћени представници понуђача.

Чланови 139. и 140.
Законa о јавним
набавкама
Правилник о поступку
отварања понуда

ПРЕГЛЕД И СТРУЧНА ОЦЕНА ПОНУДА

Преглед, стручна оцена и рангирање понуда ⇒ након отварања понуда:

- на основу услова и захтева из документације о набавци
- након спроведене стручне оцене понуда комисија за јавну набавку саставља **ИЗВЕШТАЈ О ПОСТУПКУ ЈАВНЕ НАБАВКЕ**.

Чланови 119., 120.,
141., 142. и 145. Закона
о јавним набавкама

Наручилац је дужан да:

- захтева **ОД ПОНУЂАЧА КОЈИ ЈЕ ДОСТАВИО ЕКОНОМСКИ НАЈПОВОЉНИЈУ ПОНУДУ** да **ДОСТАВИ ДОКАЗЕ** о испуњености критеријума за квалитативни избор привредног субјекта
 - пре доношења одлуке о додели или обустави
 - у примереном року, не краћем од пет радних дана
 - у неоввереним копијама.

ВАЖНО! Ако је то потребно за правилно спровођење поступка и без обзира на процењену вредност набавке, ради провере података наведених у изјави о испуњености критеријума наручилац може да затражи од било којег понуђача у поступку јавне набавке да достави све доказе или део доказа о испуњености критеријума.

ВАЖНО! Наручилац може да позове понуђаче да допуне или појасне доказе ⇒ у складу са чланом 142. Закона о јавним набавкама.

Наручилац не мора да захтева од понуђача да доставе доказе о испуњености критеријума за квалитативни избор привредног субјекта, ако:

- на основу података наведених у изјави о испуњености критеријума може да прибави доказе, односно изврши увид у доказе
- наручилац већ поседује важеће релевантне доказе
- се ради о јавној набавци чија је процењена вредност једнака или мања од 5.000.000 динара.

ВАЖНО! У случају постојања сумње у истинитост података које је доставио привредни субјект, наручилац може достављене податке да провери код издаваоца доказа, надлежног органа или треће стране која има сазнања о релевантним чињеницама, а изузетно може од понуђача да захтева да доставе на увид оригинал или оверене копије свих или појединих доказа.

Ако понуђач који је поднео економски најповољнију понуду не достави тражене доказе у остављеном року или не докаже да испуњава критеријуме за квалитативни избор привредног субјекта, наручилац је дужан да одбије понуду понуђача и:

- позове следећег понуђача који је поднео најповољнију понуду да достави доказе или
- обустави поступак јавне набавке, ако постоје разлози за обуставу.

Наручилац може да:

- захтева **ДОДАТНА ОБЈАШЊЕЊА** која ће му помоћи при прегледу, вредновању и упоређивању понуда
- врши и **КОНТРОЛУ (УВИД) КОД ПОНУЂАЧА**, односно његовог подизвођача
- ако су подаци или документација, коју је понуђач доставио непотпуни или нејасни, захтева од понуђача да достави неопходне информације или додатну документацију.
 - поштујући начела једнакости и транспарентности
 - у примереном року који није краћи од пет дана.
- **ВАЖНО!** Наведена поступање не смеју да доведу до промене елемената понуде који су од значаја за примену критеријума за доделу уговора или до измене понуђеног предмета набавке.

Ако понуда садржи **РАЧУНСКУ ГРЕШКУ**:

- наручилац је у обавези да од понуђача затражи да прихвати исправку рачунске грешке
- понуђач је дужан да достави одговор у року од пет дана од дана пријема захтева
- ако се понуђач не сагласи са исправком рачунске грешке ⇒ наручилац ће његову понуду одбити.

У случају разлике између јединичне и укупне цене ⇒ меродавна је јединична цена.

НЕУОБИЧАЈЕНО НИСКА ПОНУДА

Наручилац у склопу прегледа и стручне оцене понуда може да процени да је **ПОНУДА НЕУОБИЧАЈЕНО НИСКА**.

Члан 143. Закона о
јавним набавкама

Шта се сматра неубичајено ниском понудом? Понуда која садржи цену или трошак који значајно одступа у односу на тржишни и изазива сумњу у могућност извршења јавне набавке у складу са захтевима наручиоца предвиђеним у документацији о набавци.

Наручилац:

- је дужан да захтева од понуђача да, у примереном року, *образложи цену или трошак* наведен у понуди
- може да одбије понуду *само у случају* да достављено *образложење и докази не пружају одговарајуће објашњење* неубичајено ниске понуде.

Образложење неубичајено ниске понуде се нарочито односи на:

- економичност производног процеса, услуга које се пружају или начина градње
- изабрана техничка решења или изузетно повољне услове које понуђач има за испоруку добара, пружање услуга или извођење радова
- оригиналност добара, услуга или радова, које понуђач нуди;
- усклађеност са обавезама из члана 5. став 4. Закона о јавним набавкама
 - обавезе у области заштите животне средине, социјалног и радног права, као и обавезе из колективних уговора, односно одредбе међународног права везаног за заштиту животне средине, социјално и радно право
 - **ВАЖНО!** Наручилац је дужан да одбије као неприхватљиву понуду за коју утврди да је неубичајено ниска због непоступања понуђача у складу са наведеним обавезама.
- ангажовање подизвођача
- могућност да понуђач добије државну помоћ.

Ако наручилац утврди да је понуда неубичајено ниска због тога што је понуђач добио државну помоћ, може ту понуду да одбије

- након захтева наручиоца
- у примереном року који је наручилац одредио

само онда ако понуђач *не достави ваљан доказ о законито додељеној државној помоћи*.

ИЗВЕШТАЈ О ПОСТУПКУ ЈАВНЕ НАБАВКЕ

Комисија за јавну набавку након спроведене стручне оцене понуда саставља **ИЗВЕШТАЈ О ПОСТУПКУ ЈАВНЕ НАБАВКЕ**.

*Члан 145. Закона о
јавним набавкама*

Извештај мора да садржи нарочито следеће податке:

- предмет јавне набавке, процењену вредност јавне набавке укупно и посебно за сваку партију
- вредност уговора, оквирног споразума или система динамичне набавке
- основне податке о понуђачима
- назив изабраног понуђача, разлоге због којих је његова понуда изабрана, део уговора или оквирног споразума који ће извршавати подизвођач и називе подизвођача ако постоје
- резултате оцене понуда и испуњености критеријума за квалитативни избор привредног субјекта и то:
 - називе изабраних понуђача и разлоге за њихов избор
 - називе одбијених/искључених понуђача, разлоге за одбијање њихових понуда и понуђену цену тих понуда
- разлоге за одбијање понуде за које се установи да су неуобичајено ниске
- начин рангирања понуда
- разлоге због којих је наручилац одлучио да обустави поступак јавне набавке
- разлоге због којих нису коришћена електронска средства за подношење понуда
- сукоб интереса који је утврђен и мере које су поводом тога предузете, када је то примењив
- образложење разлога због којих предмет јавне набавке није подељен у партије.

Извештај о поступку јавне набавке није неопходан за уговоре који се закључују на основу оквирног споразума.

ВАЖНО! Наручилац је дужан да извештај о поступку јавне набавке достави Канцеларији за јавне набавке или другом надлежном органу, на њихов захтев и у року који одреде.

ДОДЕЛА УГОВОРА

Наручилац, након прегледа и стручне оцене, одбија понуду, као **НЕПРИХВАТЉИВУ** ако:

*Члан 144. Закона о
јавним набавкама*

- утврди да постоје основи за искључење привредног субјекта
- нису испуњени критеријуми за избор привредног субјекта
- нису испуњени захтеви и услови у вези са предметом набавке и техничким спецификацијама
- није достављено средство обезбеђења за озбиљност понуде у складу са документацијом о набавци;
- постоје ваљани докази о повреди конкуренције или корупцији;
- утврди друге недостатке због којих није могуће утврдити стварну садржину понуде или није могуће упоредити је са другим понудама.

Наручилац **МОЖЕ ДА ОДБИЈЕ** као неприхватљиву понуду:

- која *прелази износ процењене вредности* предмета јавне набавке или расположивих средстава
- за коју, у складу са релевантним одредбама, утврди да је неувичајено ниска.

Понуде које нису одбијене

- оцењују се и рангирају *према критеријуму за доделу уговора* који је одређен у документацији о набавци
- ако постоје две или више понуда које су применом критеријума за доделу уговора једнаке, наручилац ће уговор доделити у складу са *резервним критеријумима*
 - ако и након примене резервних критеријума постоје две или више понуда које су једнако рангиране, наручилац ће доделити уговор понуђачу који буде извучен путем *жреба*.

ОДЛУКА О ДОДЕЛИ УГОВОРА

Ако је у стручној оцени понуда утврђено да су се стекли услови за доделу уговора ⇒ наручилац доноси **ОДЛУКУ О ДОДЕЛИ УГОВОРА**.

Члан 146. Закона о
јавним набавкама

- **Који је рок за доношење одлуке?** У року од 30 дана од истека рока за подношење понуда, осим ако је наручилац у конкурсној документацији одредио дужи рок.
- **Шта мора да садржи одлука?** Одлука мора да буде образложена и да садржи нарочито податке из извештаја о поступку јавне набавке и упутство о правном средству.
- **Где се објављује одлука?** Наручилац је дужан да одлуку објави на Порталу јавних набавки **у року од три дана** од дана доношења.
 - **Изузетак!** Ако би објављивање појединих података из одлуке о додели уговора било противно одредбама Закона о јавним набавкама или на други начин било противно општем интересу, ако би нанело штету оправданим пословним интересима одређеног привредног субјекта или би могло да доведе до повреде конкуренције на тржишту, ти подаци из одлуке неће се објавити.
- Наведено се сходно примењује на доношење **ОДЛУКЕ О ЗАКЉУЧЕЊУ ОКВИРНОГ СПОРАЗУМА**.

Да ли наручилац може да додели уговор понуђачу чија понуда садржи понуђену цену већу од процењене вредности јавне набавке? **Може!**

- На пример, наручилац у појединим ситуацијама може да осигура додатна средства изнад процењене вредности набавке.
- **ВАЖНО!** Потребно да се обрати пажња на обавезу обуставе поступка ако је у јавној набавци чија је процењена вредност мања од износа европских прагова, у свим понудама понуђена цена једнака или већа од износа европских прагова.

ОДЛУКА О ОБУСТАВИ ПОСТУПКА

У случају обуставе поступка ⇒ наручилац доноси **ОДЛУКУ О ОБУСТАВИ ПОСТУПКА ЈАВНЕ НАБАВКЕ**.

Члан 147. Закона о јавним набавкама

- **Шта мора да садржи одлука?** Одлука мора да буде образложена, мора да садржи нарочито податке из извештаја о поступку јавне набавке, односно разлоге обустављања поступка и упутство о правном средству.

Наручилац је дужан да у одлуци одлучи о трошковима припремања понуде из члана 138. став 2. Закона о јавним набавкама (надокнада трошкова израде узорка или модела).

- **Где се објављује одлука?** Наручилац је дужан да одлуку објави на Порталу јавних набавки *у року од три дана* од дана доношења.
 - **Изузетак!** Ако би објављивање појединих података из одлуке било противно одредбама Закона о јавним набавкама или на други начин било противно општем интересу, ако би нанело штету оправданим пословним интересима одређеног привредног субјеката или би могло да доведе до повреде конкуренције на тржишту, ти подаци из одлуке неће се објавити.

Шта ако наручилац обустави поступак пре истека рока за подношење понуда? Портал јавних набавки трајно онемогућава приступ понудама, а наручилац враћа понуђачима неотворене понуде и друге документе који нису достављени путем Портала јавних набавки.

- **Када наручилац доноси одлуку о обустави поступка јавне набавке?**
- ако постоје доказиви разлози, који нису могли да се предвиде у време покретања поступка и који онемогућавају да се започети поступак оконча
- ако постоје доказиви разлози услед којих је престала потреба наручиоца за предметном набавком због чега се неће понављати у току исте буџетске године, односно у наредних шест месеци
- ако постану познате околности због којих би, да су биле познате раније, дошло до битне промене у садржају документације о набавци
- ако није достављена ниједна понуда
- ако је у јавној набавци чија је процењена вредност мања од износа европских прагова, у свим понудама понуђена цена једнака или већа од износа европских прагова
- ако није добио унапред одређен број понуда за закључење оквирног споразума, осим у случају из члана 66. став 8. Закона о јавним набавкама
- ако након прегледа и стручне оцене понуда утврди да су све понуде неприхватљиве.

УВИД У ДОКУМЕНТАЦИЈУ

Након објављивања:

- одлуке о додели уговора
- одлуке о закључењу оквирног споразума
- одлуке о обустави поступка

*Члан 149. Закона о
јавним набавкама*

наручилац је дужан да омогући *увид у документацију и копирање документације*, односно *преузимање документације* на одговарајући начин, при чему је обавезан да заштити поверљиве податке, у складу са одредбама Закона о јавним набавкама.

- ***Коме наручилац мора да омогући увид?*** Само привредном субјекту који је поднео понуду у том поступку јавне набавке.
- ***У ком року?*** У року од два дана од дана пријема *писаног захтева*.
- ***Ко сноси трошкове копирања документације?*** Подносилац захтева.

ЗАКЉУЧЕЊЕ УГОВОРА И ОКВИРНОГ СПОРАЗУМА

Наручилац може да закључи **УГОВОР О ЈАВНОЈ НАБАВЦИ** или **ОКВИРНИ СПОРАЗУМ**:

- након доношења одлуке о додели уговора, односно одлуке о закључењу оквирног споразума, и
- ако у предвиђеном року није поднет захтев за заштиту права или је захтев за заштиту права коначном одлуком одбачен или одбијен, као и ако је поступак заштите права обустављен.
 - **Изузетак!** Наручилац може да закључи уговор о јавној набавци и пре истека рока за подношење захтева за заштиту права на основу оквирног споразума, у случају примене система динамичне набавке или ако је поднета само једна понуда, која је прихватљива.

Чланови 151. – 153. и
109. Закона о јавним
набавкама

ВАЖНО! Уговор о јавној набавци, односно оквирни споразум мора да буде закључен, у складу са условима *одређеним у документацији о набавци* и *изабраном понудом*.

Уговор о јавној набавци или оквирни споразум:

- закључује се у *писаној форми* са понуђачем којем је уговор, односно оквирни споразум додељен
 - уговор на основу оквирног споразума закључује се у писаној форми, а исто правно дејство може да има и наруџбеница, ако садржи све битне елементе уговора
- може да се закључи у електронској форми у складу са законом којим се уређује електронски документ и законом којим се уређује електронски потпис
- наручилац је дужан да га достави понуђачу *у року од десет дана* од истека рока за подношење захтева за заштиту права
- ако понуђач одбије да га закључи, наручилац може да закључи уговор, односно оквирни споразум са првим следећим најповољнијим понуђачем.
 - наручилац ће поново да изврши стручну оцену понуда и донесе одлуку о додели уговора, односно оквирног споразума ако је због методологије доделе пондера потребно да се утврди први следећи најповољнији понуђач
- обавезе које наручилац преузима уговором о јавној набавци морају да буду уговорене у складу са прописима којима се уређује буџетски систем, односно располагање финансијским средствима.

ВАЖНО! У року од 30 дана од дана закључења уговора о јавној набавци или оквирног споразума, наручилац је дужан да пошаље на објављивање **ОБАВЕШТЕЊЕ О ДОДЕЛИ УГОВОРА**.